

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf 3392 5000
Fax 3392 5547
www.uvm.dk

11. april 2005

I forbindelse med behandlingen af (L 105) Forslag til Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Skolernes frihed, mål med undervisningen, krav til bestyrelsesmedlemmer, lærere og tilsynsførende, herunder om danskundskaber, tilsyn m.v.) har Folketingets Uddannelsesudvalg i brev af 29. marts 2005 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 12 :

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 18. marts 2005 fra Bonnet Friskole m.fl., L 105 – bilag 15.”

Svar:

Skolelederen på Bonnet Friskole har på fem friskolers vegne anmodet om foretræde for at tale om L 105, specielt vedrørende

- Tilsynsbestemmelserne,
- undervisningsplaner, trinmål, slutmål, test og evaluering af disse og
- sprogkrav til bestyrelsesmedlemmer.

Indledningsvist vil jeg udtrykke, at jeg er enig med skolerne i, at forældrene har det overordnede ansvar for børnenes opdragelse og undervisning. Det ændrer L 105 heller ikke ved.

Min kommentar om tilsynsbestemmelserne:

Der er med Fælles Mål stillet mere præcise krav til den undervisning, der skal gives i folkeskolen. Disse krav vil som følge af, at frie grundskoler skal give en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, få en afsmittende effekt på kravene til undervisningen i frie grundskoler. Samtidig stilles der med lovforslaget krav til skolerne om at udarbejde undervisningsplaner, slut- og delmål, der står mål med folkeskolens. Dermed bliver tilsynsopgaven i fremtiden mere krævende.

Jeg har tillid til, at forældrene vælger de rette personer til at føre tilsyn

med, om deres børn får en god undervisning. Men jeg vil gerne med lovforslaget sende det signal, at det er vigtigt, at de tilsynsførende har de forudsætninger, der skal til for at kunne leve op til det ansvar, de er blevet givet af forældrene.

Min kommentar om undervisningsplaner, trinmål, slutmål, test og evaluering af disse:

Uanset hvordan en fri grundskole i dag tilrettelægger sin undervisning, skal den lede frem mod, at den enkelte elev har mulighed for at blive lige så godt rustet fagligt og socialt, som hvis eleven havde gået i folkeskolen. Med det fremsatte lovforslag er dette krav stadig gældende med den tilføjelse, at skolerne skal beskrive de mål, som undervisningen sigter mod i både del- og slutmål.

Jeg mener ikke, at dette griber ikke ind i en skoles ret til at udarbejde alternative undervisningsplaner.

Der er med lovforslaget rig mulighed for, at skolerne kan formulere egne alternative undervisningsplaner. Eksempelvis kan det enkelte fag enten optræde i en særskilt beskrivelse eller indgå i en sammenhængende beskrivelse af faget sammen med andre fag i et af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i.

Det vil altid bero på en konkret vurdering, om en skoles målbeskrivelser og undervisning står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Som det er i dag, må en fri grundskole nødvendigvis have et solidt kendskab til folkeskolens mål og fagbeskrivelser, når den skal give en undervisning, som skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Der er ikke i lovforslaget lagt op til, at skolerne skal udarbejde undervisningsplaner, del- og slutmål i et omfang, som kan sammenlignes med Fælles Mål. Fælles Mål kan være en hjælp til skolerne i deres kommende arbejde med at sætte mål. De kan også benyttes som et supplement til skolens egne beskrivelser på udvalgte områder. Eksempelvis kan en skole vælge at begrænse egne beskrivelser af undervisningsplaner, del- og slutmål til udelukkende at omhandle de områder, hvor skolens undervisning adskiller sig fra folkeskolens.

Der er ikke i lovforslaget angivet en fast og entydig forståelse af, i hvilken form og i hvilket omfang skolerne skal udarbejde undervisningsplaner, del- og slutmål. Undervisningsministeriet har i forbindelse med lovforslaget tilkendegivet at ville udarbejde en vejledning til skolerne om

udarbejdelse af undervisningsplaner, del- og slutmål. Undervisningsministeriet vil inddrage skoleforeningerne i dette arbejde.

Skolen kan, som det er tilfældet i dag, inden for rammerne af kravet om, at dens undervisning skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, selv bestemme, på hvilke klassetrin eller alderstrin der arbejdes med de forskellige fag/fagområder. Det indebærer, at skolerne har frihed til selv at bestemme, på hvilket tidspunkt i det samlede skoleforløb eleverne skal have nået bestemte faglige niveauer, når blot dette står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Min kommentar om sprogkrav til bestyrelsesmedlemmer:

Det fremgår af et af de medsendte breve, at der specielt tænkes på, at sprogkravet vil udelukke ordblinde fra at være bestyrelsesmedlemmer.

Jeg kan oplyse, at der med forslaget er taget sigte på bestyrelsesmedlemmer, som ikke besidder tilstrækkelige dansksproglige kompetencer til at deltage i bestyrelsesarbejdet.

Kravet om, at bestyrelsesmedlemmer skal beherske dansk i skrift og tale, er begrundet i, at bestyrelsen har det overordnede ansvar for skolens drift. Bestyrelsesmedlemmerne skal sammen med skolelederen fastlægge de overordnede retningslinier for undervisningen, og bestyrelsesmedlemmerne skal godkende og underskrive skolens årsregnskab.

For så vidt angår bestyrelsesmedlemmer med handicap som for eksempel ordblindhed, synshandicap eller hørehandicap må det forudsættes, at disse medlemmer ved brug af deres sædvanlige hjælpemidler er i stand til kompensere for deres handicap.

Dette svar fremsendes i 5 eksemplarer.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder